

DEPARTEMENT
WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID & GEZIN

Afdeling Beleidsontwikkeling

Team Integrale Jeugdhulp
 Koning Albert II-laan 35 bus 30
 1030 Brussel
 Tel. 0490 58 47 43
 caroline.robberrecht@wvg.vlaanderen.be
 www.vlaanderen.be/jeugdhulp

PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

Directie Welzijn

Woodrow Wilsonplein 2
 9000 Gent
 Tel. 09-267 75 45
 steven.van.de.woestyne@oost-
 vlaanderen.be

Verslag IROJ Oost-Vlaanderen

Datum	9 oktober 2015
Aanwezig	Ingrid Crabbe (ouders), Agnes Onghena (Netwerk Jeugdhulp Waas en Dender), Annemie Boone (K&G, preventieve diensten), Sonja Ramboer (voorzieningen Jongerenwelzijn), Karin Maes (minderjarigen), Isabelle Quintens (AJ, OCJ/SDJ), Alain Slock (AWW), David Van Steenberghe (reflectiegroep minderjarigen), , Kim Vaneeckhout (K&G, CKG), Caroline Robberrecht (WVG), Joris Cracco (Zorgcircuit Middelen Misbruik Minderjarigen), Marianne De Wael (CLB), Paul Van den Bossche (VK), Ann Eelbode (K&G, CKG), Toon Langeroot (Netwerkcoördinator GGZ Kinderen en Jongeren O-Vl., agendapunt 6), Marc Bittremieux (voorzieningen Jongerenwelzijn), Joke Merlaen (AWW), Gijs Mommerency (kinder- en jeugdpsychiatrie), Bjorn Biesiada (GGZ), Tom Elen (AJ, ITP O-Vl), Johan Van der Sypt (pleegzorg), Tim Leyssens (VAPH-voorzieningen)
Verontschuldigd	Daniëlle Holvoet (VAPH-voorzieningen), Patrick D'Oosterlinck (CLB), Bert Vanacker (VAPH voorzieningen), Mark Vindevoghel (Netwerk Jeugdhulp Aalst-Oudenaarde), Raf Opstaele (CGG), Anne Van Haesendonck (CAR), Patrick Seys (AWW), Eric Schoentjes (kinder- en jeugdpsychiatrie)
Voorzitter	: Steven Van De Woestyne (Provincie Oost-Vlaanderen)
Verslaggever	: Chantal Van de Kerckhove (Provincie Oost-Vlaanderen)

Agenda

Zie afzonderlijk document toegestuurd voor de vergadering. Toegevoegde punten sluiten aan op de variapunten.

Opvolging vorig verslag

De adviezen zijn doorgestuurd naar het agentschap Jongerenwelzijn (door de voorzitter) en naar de voorzieningen (door Caroline).

Eén voorziening (CIG) reageerde op het advies en gaf aan niet te begrijpen waarom hun aanvraag niet als een gemeenschappelijke aanvraag (met CKG Sloeberhof en De Totem)

werd bekeken. Op basis van de op de vergadering voorliggende info ging het echter niet om een consistent éénduidig verhaal. Bovendien zou een bespreking als gemeenschappelijke aanvraag niet tot een ander voorstel van verdeling hebben geleid.

1. Nota Crisis : planning bespreking

Op 23 september was er een denkdag waarbij er rond de sneuvelnota gediscussieerd werd in verschillende werkgroepen (geen intersectorale adhoc werkgroepen). Naar aanleiding hiervan is er een aangepaste nota in voorbereiding. De provinciale netwerkstuurgroep moet zich hier over uitspreken.

Gezien het belang van deze nota wordt een extra-IROJ voorzien, uitgebreid met de leden van de Netwerkstuurgroep Crisis op 29/10 in het VAC. Men merkt op dat als er een advies van het IROJ wordt gevraagd, men ook voldoende tijd moet geven om de stukken in te kijken. Van zodra de tekst beschikbaar is, zal deze doorgestuurd worden naar de leden van de vergadering.

Iedereen die een inbreng wil doen en niet aanwezig kan zijn op 29/10 kan deze insteek vooraf bezorgen aan Steven, Caroline of Alain. Wat verdere timing betreft, moeten de stukken aangeleverd zijn aan jongerenwelzijn op 19 november.

2. Nota Brede Instap

Doel van de nota is om de opdrachten van de brede instap verder te verduidelijken, de posities te verfijnen tussen de verschillende diensten die taken opnemen binnen de brede instap en dit vervolgens te communiceren naar alle partners binnen jeugdhulp. De clb's ontvingen al een omzendbrief met betrekking tot de brede instap. Twee andere omzendingen voor het algemeen welzijnswerk en Kind en Gezin zijn komende.

Aan het IROJ wordt gevraagd om dit mee bekend te maken.

Vanuit Kind en Gezin wordt opgemerkt dat de positionering er in bestaat, dat zij enkel instaan voor vraagverheldering en doorverwijzing en het niet de bedoeling kan zijn dat zij een toegangspoort worden naar de rechtstreeks toegankelijke hulpverlening. Deze laatste moet rechtstreeks toegankelijk blijven.

Vanuit cliëntvertegenwoordigers wordt opgeworpen dat dit een moeilijk verhaal blijft voor de cliënt. Idealiter stapt de cliënt een plaats binnen en wordt daar geholpen. Nu bepalen de Fit-parameters dat cliënten recht hebben op 4 gesprekken (in functie van vraagverheldering). Cliënten doorlopen vaker een volledig traject binnen een dienst van de brede instap. De typemodulering komt niet altijd tegemoet aan de reële noden van de cliënten. Het probleem voor deze diensten stelt zich op het moment dat men moet registreren en monitoren. Er moet duidelijk gemaakt worden dat hulporiëntatie het verhaal is van de brede instap. Als cliënten geen idee hebben waar ze met hun vraag naartoe kunnen, kunnen ze terecht bij de brede instap. Daarnaast wordt er in het kader van de reguliere werkingen veel meer opgenomen.

Er wordt voor gepleit dat iedereen zijn verantwoordelijkheid zou opnemen. Niet alle cliënten moeten doorgestuurd worden naar de brede instap. Het concept van brede

instap is nuttig als de eerste lijn goed werkt, maar op dit moment is er onvoldoende 1ste lijns hulp.

Vanuit het IROJ wil men als signaal meegeven dat de brede instap en de 1ste lijnshulpverlening zo weinig mogelijk in modules mag onderverdeeld worden. Het IROJ is van mening dat als men enkel de drie diensten van de brede instap bekendmaakt, men het beeld bevestigt dat alle cliënten via die brede instap moeten toegeleid worden naar hulpverlening. Als men potentiële cliënten goed wil informeren over de brede instap moet ook het verhaal van de rechtstreeks toegankelijke hulp in beeld komen. **Het IROJ zal dan ook de Brede Instap bekend maken in kader van een brede bekendmaking rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp.**

Anderzijds bestaat nu ook de realiteit dat cliënten zich rechtstreeks aanmelden bij het ocj, wat niet de bedoeling is.

Ook het methodologisch verhaal rond “wat is vraagverheldering” moet hierin een plaats krijgen.

Er wordt beslist om de netwerkstuurgroepen in te schakelen in dit verhaal. Zij krijgen de vraag om een kader te scheppen van waaruit de bekendmaking moet gebeuren.

3. Nota verontrusting : verdere aanpak

Het actieplan is goedgekeurd door het managementcomité. Men kan met alle onderdelen aan de slag.

- **Beeldmateriaal**

Is ok. Aan de reflectiegroepen wordt gevraagd welk materiaal de infosessie kan ondersteunen.

- **Infosessie: ‘handelen in situaties van verontrusting’**

Doel is hulpverleners wegwijs maken in handelen bij verontrusting. De sessies omvatten volgende onderdelen : het wetgevend kader, stappen die kunnen gezet worden bij verontrusting en hoe zorgen in gesprek brengen.

De middelen voor de infosessies kunnen ingezet worden in 2015 en 2016.

Het meeste materiaal bestaat, is enkel aan actualisering toe. Caroline geeft hiertoe een aanzet.

Er is echter 1 nieuw element met name de plaats van iedereen in het traject. Hier wordt een bijdrage gevraagd van het OCJ en het VK

Cliëntvertegenwoordiging wil aansluiten bij de werkgroep.

- **Expertiseontwikkeling van hulpverleners**

Dit omvat 3 naast elkaar staande onderdelen

- **Dialoog met de cliënt**

Dit is een bestaand pakket. Het VK wil echter de boodschap overbrengen aan het kabinet dat een langdurig vormingsengagement niet haalbaar is. Ook voor het OCJ lukt dit niet. Elk onderdeel omvat 5 sessies, wat veel is. De afspraak is dat, indien dit opzet niet gehaald wordt, er verantwoord wordt waarom dit niet kan zodat kan afgeweken worden van het oorspronkelijke opzet.

- **Zien, durven doen**

Vanuit ggz wordt de vraag gesteld of men hierop volgend jaar nog zal inzetten? Dit zal bekeken worden.

- **Morele dilemmatraining**

Er is hiervoor toezegging vanuit het caw .

- **Intervisie Directies**

In het verleden bleek dit een aanzet om directies in acute situaties beleidsverantwoordelijkheid te laten opnemen. Bedoeling zou zijn om directies nog eens samen te roepen en uitdagingen, succesverhalen,... te bespreken. Deze intervisies zullen op korte tijdsspanne gepland worden.

- **Intersectoraal netwerk hoog conflictueuze scheiding**

Het is de bedoeling om de werkgroep Hoog conflictueuze scheidingen, binnen het netwerk DEG, dit verder te laten exploreren. De opdracht omvat een voorstel voor de gehele provincie.

Er kan in beeld gebracht worden wie de opleiding “Kinderen in de knel” heeft gevolgd, wie geïnteresseerd is om hier verder iets rond uit te werken, wat een intersectoraal netwerk nodig heeft,... het voorstel is om samen met een werkgroep te bekijken wat voorligt. Het gevaar is dat we teveel inzoomen op 1 methodiek.

Momenteel focussen we op 3 sporen :

- Preventie

- Algemene hulpverlening ondersteunen in omgaan met vechtscheidingen

- Hoe kunnen we specialisten samenbrengen?

Er wordt opgemerkt dat vechtscheidingen jeugdhulpverlening in de weg staan.

Het is moeilijk om gespecialiseerde partners te vinden. Het voorstel binnen expertiseontwikkeling inzake het handelen bij situaties van verontrusting kadert in het 3de spoor. Voorzieningen alleen kunnen de methodiek niet dragen. AZ St-Nikolaas doet een aanbod, maar dit is onbetaalbaar voor veel cliënten.

Caroline neemt rond dit thema een initiatief

Er wordt opgemerkt dat wanneer een vechtscheiding tussen ouders jeugdhulp in de weg staat, er een beroep kan gedaan worden op bemiddeling. Meer info over de methodiek is te vinden op de website integrale jeugdhulp, zoekterm bemiddeling of kan bekomen worden bij het provinciaal loket bemiddeling integrale jeugdhulp, tel 09 267 75 22 of e-mail : bemiddeling@oost-vlaanderen.be

4. Terugkoppeling netwerkoverleggen en reflectiegroepen

- **Terugkoppeling werkgroep sociale planning en advisering 29/9 en bespreking nota Advisering aan Managementcomité**

- Sociale planning

De werkgroep doet een voorstel te rond het proces. Wat dat laatste betreft stellen zij 2 adviesorganen voor met name het IROJ en een werkgroep advisering.

Het IROJ blijft bevoegd om een definitief advies te geven en is niet gebonden aan het voorstel van de werkgroep.

De werkgroep advisering bespreekt en bereidt een advies voor. Deze werkgroep moet een nieuwe samenstelling en mandaat krijgen. Belangrijk criterium bij de samenstelling is het intersectoraal karakter.

Van de werkgroep wordt objectiviteit verwacht. Zij brengen zowel argumenten pro als contra aan. Niet elk lid leest alle dossiers. Elk dossier wordt door 2 werkgroepleden gelezen.

In de werkgroep moeten vertegenwoordigers zitten van alle regio's.

Iemand in de werkgroep dient over een gedegen inhoudelijke kennis te beschikken. Daarnaast moeten de inhoudelijke argumenten opgevraagd worden bij die instanties die hierover beschikken.

Alle IROJ-leden blijven alle dossiers ontvangen.

Er moeten eenduidige richtlijnen verspreid worden aan de aanvragers met ontvangstcriteria (vb alle noodzakelijke documenten die bij aanvraag moeten gevoegd worden) en inhoudelijke criteria (deze worden door het IROJ bepaald).

Er wordt blijvende aandacht gevraagd voor criterium vanuit cliëntenparticipatie.

Het IROJ gaat akkoord met de voorgestelde procedure.

Wie zetelt er in deze werkgroep? Alain, Marc, Bert, Patrick, Toon (in overleg met Raf), Tom en Isabelle. De werkgroep kan verder aangevuld worden met leden los van het IROJ. Er wordt gepleit om deze werkgroep niet te sterk te formaliseren. Er wordt niet met plaatsvervangers gewerkt.

- **Nota aan het managementcomité**

Momenteel is er voorzien dat de dossiers aangepast kunnen worden nadat het IROJ advies gaf. Vanuit het Oost-Vlaams IROJ pleit men ervoor dat dossiers niet meer zouden kunnen gecorrigeerd worden na het IROJ-advies. Voorzieningen zouden wel nog tegensprekelijke reacties kunnen geven naar aanleiding van het IROJ advies.

Steven stelt een brief op namens IROJ Oost-Vlaanderen om naast bovenstaande opmerking voldoende tijd te voorzien om een kwalitatief advies mogelijk te maken.

Er wordt gepleit voor een transparantere procedure bij de adviesvragen. Ook de nood aan intersectorale kwalitatieve gegevens werd in de brief aangekaart.

Tot slot werd aangegeven dat het Oost-Vlaamse IROJ tot voorstellen wil komen op Oost-Vlaams niveau.

- **Terugkoppeling rechtstreeks toegankelijke hulp zonder wachtlijsten**

Het voorstel van het MFC Meetjesland is om een netwerk rond de cliënt te bouwen. Een cliënt is vanuit deze visie een cliënt van het netwerk en niet van de voorziening. Op vrijdagvoormiddag 18 maart organiseert men een denkdag (in het VAC Gent) voor alle leden van netwerken van jeugdhulpvoorzieningen. Er zullen die dag 3 verschillende voorbeelden gepresenteerd worden Kappa, het MFC Meetjesland en de Meander Geraardsbergen.

Nadien gaan de netwerken samenzitten om te discussiëren over opportuniteiten en valkuilen.

Er is nog nood aan 2 verslaggevers, die zelf niet actief deelnemen aan het gesprek in de werkgroep. Geïnteresseerden mogen dit doorgeven aan Caroline.

- **Terugkoppeling regionale netwerken : o.m. stand van zaken regionale infosessies**

- **Netwerk Deinze-Eeklo-Gent**

Het infomoment van 17/9 “Allemaal Integraal” werd geëvalueerd. De opkomst was zeer groot. Conclusie is dat dit in het voorjaar van 2016 zal herhaald worden en waar nodig bijgestuurd op basis van de evaluaties door deelnemers en standhouders. Er vond een presentatie plaats van de resultaten van het project rond hoog conflictueuze echtscheidingen. Er is een infobundel beschikbaar voor scholen over hoe ze hiermee kunnen omgaan. Er was een terugkoppeling van de werkgroep brede instap en politie wat resulteerde in een nota over wat beide partners wel en niet van elkaar

kunnen verwachten. De evolutie van het geestelijk gezondheidslandschap voor kinderen en jongeren is in een actieplan vervat.

- **Netwerk Zuid-Oost-Vlaanderen**

Het netwerk komt de week na het IROJ samen. De infobeurs in Geraardsbergen is gepland op 24/11. Er is een oproep om bij de infobeursen ook de Toegangspoort en de bemiddelaars integrale jeugdhulp te betrekken. Steven geeft de contactgegevens van deze laatste door.

- **Netwerk Waas en Dender**

Geen gegevens

5. Varia

- **Inkanteling van RKJ De Sleutel en vzw De Dauw binnen agentschap Zorg en Welzijn i.h.k.v. de 6de staatshervorming : implicaties (Joris Craco)**

Er dient nagedacht te worden over de toeleiding. Binnen de drughulpverlening zijn er veel zorgmijders. Probleem ligt vooral bij de groep die niet via de jeugdrechtsbank wordt toegeleid. Er zijn verschillende therapeutische modellen en behandelingswijzen die voor bepaalde diagnoses aangewezen en voor andere tegenaangewezen zijn. Dit kan je niet bepalen aan de hand van een elektronisch dossier. Men wil dit preventief aankaarten om ondoordachte beslissingen te vermijden. Men vraagt hierrond advies van het IROJ. Caroline vraagt na hoe andere IROJ's hiertegenover staan. De betrokken voorzieningen zullen ook in overleg gaan met departement Zorg en Gezondheid.

- **Mededeling ivm radicalisering : hulplijn + signalen/noden van hulpverleners**

Er vond hierrond een overleg plaats. Belangrijkste conclusies zijn:

- Consulenten volgden een opleiding met het oog op het oprichten van een meldpunt. Meer concrete info hierrond is er nog niet
- De taak van het IROJ in deze materie is om signalen en noden te capteren en door te spelen.

- **Stand van zaken netwerk GGZ kinderen en jongeren Oost-Vlaanderen**

- Er vindt een eerste netwerkforum plaats op donderdag 19 november van 14u tot 17u in de Oude Abdij, Drongen. Er worden vertegenwoordigers gevraagd uit volgende sectoren: 8 kinderen en jongeren, 8 context kinderen en jongeren, 2BJB, 2VAPH, 2 CAW, 2 kind en gezin, 2 CLB, 2 OCJ, 2 SDJ, 2 ITP, 2 VK.

- Tweede netwerkforum is er op donderdag 21 januari 2016 van 14u tot 17u in de Oude Abdij, Drongen: Er worden effectieve vertegenwoordigers gevraagd uit de volgende sectoren: 4 kinderen en jongeren, 4 context kinderen en jongeren, 1BJB, 1VAPH, 1 CAW, 1 kind en gezin, 1 CLB, 1 OCJ, 1 SDJ, 1 ITP, 1 VK.
- Voor het netwerkcomité worden aan het IROJ twee vertegenwoordigers gevraagd. Eerste netwerkcomité vermoedelijk op 3/12 van 14u tot 16u.
- **Vraag ivm casustafels 27/11**
Warme oproep tot deelname!
- **Toegevoegd Punt : Vraag voorstelling DOP (dienst ondersteuningsplan)**
DOP wil hun werking graag toelichten op een IROJ. Vooral hun werking rond minderjarigen is weinig gekend. Het IROJ is de mening toegedaan dat zij beter kennismaken met de diensten die dicht bij de praktijk staan. Het IROJ is hiervoor minder geschikt.
- **Toegevoegd punt:infomoment ITP:**
Dit gaat door op 7/12 in de namiddag in het PAC en richt zich tot het brede werkveld.
- **Toegevoegd punt : VK en onderzoek naar verontrusting**
Vanuit het IROJ werd gevraagd om advies-consult mee op te nemen in het onderzoek. Dit is inmiddels gebeurd. Het gaat om 700 dossiers waarin advies werd gevraagd. Hierop zal men een analyse doen.
De volgende IROJ-vergadering wordt de opvolgster van Paul Vandenbossche voorgesteld. Dit is Joy Eeman, voormalig coördinator van het OTA Antwerpen.
- **Toegevoegd punt : rondzendbrief vluchtelingencrisis**
Verschillende instanties kregen bijkomende opdrachten naar aanleiding van de vluchtelingencrisis.
  - **Caw**
    - Consult
    - Woonbegeleiding
    - Mind spring/ traumaverwerking
  - **Kind en Gezin**
    - Samen met asielcentrum St-Niklaas en CLB instaan in voor medische/psychosociale preventie
  - **Pleegzorg**
    - Er is een aangepaste screening voorzien voor mensen die kinderen/gezinnen willen opvangen. Er zijn voor de kandidaten infomomenten lopende.

- **Toegevoegd punt : oproep vzw ouderwerking en minderjarigen.**
Roppov wordt opgedoekt en wordt een Vlaamse vzw met regionale accenten. De nieuwe naam is vzw Ouderenparticipatie Jeugdhulp Vlaanderen. (De roepnaam blijft Roppov). De statuten zijn inmiddels goedgekeurd. Bedoeling is om integraal te werken. Men heeft momenteel voldoende leden om de opstartvergadering te laten doorgaan, maar men zoekt nog bijkomende leden voor de raad van bestuur, liefst buiten de sector van de Bijzondere Jeugdbijstand (integrale werking). De eerste vergadering gaat door op 9 november.

- **Belangrijke items uit overleg in Brussel.**
Er vond in Brussel een uitwisselingsvergadering plaats met de voorzitters van het IROJ, provinciale vertegenwoordigers en stafmedewerkers onder voorzitterschap van Martine Puttaert. De bedoeling van dit overleg is te komen tot ervaringsuitwisseling. Volgende items kwamen aan bod :
  - Eénmaal per jaar wordt een stand van zaken bezorgd aan het managementcomité. Daarnaast blijft het mogelijk om eigen signalen door te geven aan dit managementcomité. Er is een vertegenwoordiging van de IROJ-voorzitters zowel in het managementcomité (Carla Indekeu uit Limburg) als in de gemengde stuurgroep (Mathieu Voets uit Vlaams Brabant).
  - De provinciale sociale kaart lijkt met grote zekerheid overgeheveld te worden naar de Vlaamse overheid. Men zoekt nu naar een afstemming tussen verschillende instrumenten (Cobra, Zorgzoeker, Jeugdhulpwijzer, Geopunt,...) Doel is zicht bieden op dé jeugdhulpverlening. In dit kader wil men een werkgroep oprichten met mensen die zicht hebben op die jeugdhulpverlening en die van daaruit goed geplaatst zijn om aan te geven wat men verwacht van dit instrument. De vraag wordt gesteld aan alle IROJ's om vertegenwoordigers af te vaardigen.
Geïnteresseerden mogen zich opgeven bij Caroline of Steven. Er wordt opgemerkt dat ook de link met de rwo's niet uit het oog mag verloren worden.
  - Er wordt vastgesteld dat het uitbreidingsbeleid verschilt van provincie tot provincie. De Oost-Vlaamse IROJ geeft een advies en koppelt hieraan een voorstel. Sommige IROJ's spreken geen voorkeur uit.
  - Op 14 oktober worden de IROJ-voorzitters in Brussel uitgenodigd voor een overleg met het departement Onderwijs naar aanleiding van een conceptnota rond schooluitval. Men wil in het kader van de Vlaamse conceptnota ook een rol toebedelen aan de IROJ's. Deze zouden moeten uitgebreid worden met andere sectoren uit bv Arbeid. Daarnaast zouden er daar waar nog geen netwerken (leerrecht) bestaan deze moeten geïnitieerd worden door de IROJ's.

Er rijzen naar aanleiding hiervan nogal wat vragen: het aantal opdrachten waarvoor men in de richting van de IROJ's kijkt blijft toenemen. Is dit een zinvolle uitbreiding? Men roept op om te waken over een goed evenwicht tussen de taken die opgelegd worden van bovenuit en zaken die men vanuit het eigen IROJ wil opnemen, zoniet komt de eigen dynamiek in het gedrang. Vanuit de clb's zal dit voorstel meegenomen worden naar "het IROJ van de gemandateerden". Dit is een vergadering van clb-IROJ afgevaardigden over alle provincies. Dit wordt opnieuw geagendeerd op het IROJ van december.. De regelgeving rond schooluitval is nog niet rond. de stad Gent hier ook rond. Ook i.s.m. met ocj's, jeugdvoorzieningen, parket, politie werkt men hierrond al geruime tijd. Is er afstemming tussen al deze initiatieven?

Data volgende IROJ-vergaderingen:

- Vrijdag 29/10/2015 (enig agendapunt: nota Crisis)
- Vrijdag 11/12/2015
- Vrijdag 29/01/2016
- Vrijdag 11/03/2016
- Vrijdag 22/04/2016
- Vrijdag 03/06/2016
- Vrijdag 16/09/2016
- Vrijdag 21/10/2016
- Vrijdag 9/12/2016